

Sortavalalais

Sortavalala Evangeljumlaš Særve kirjačak

XXXIII.

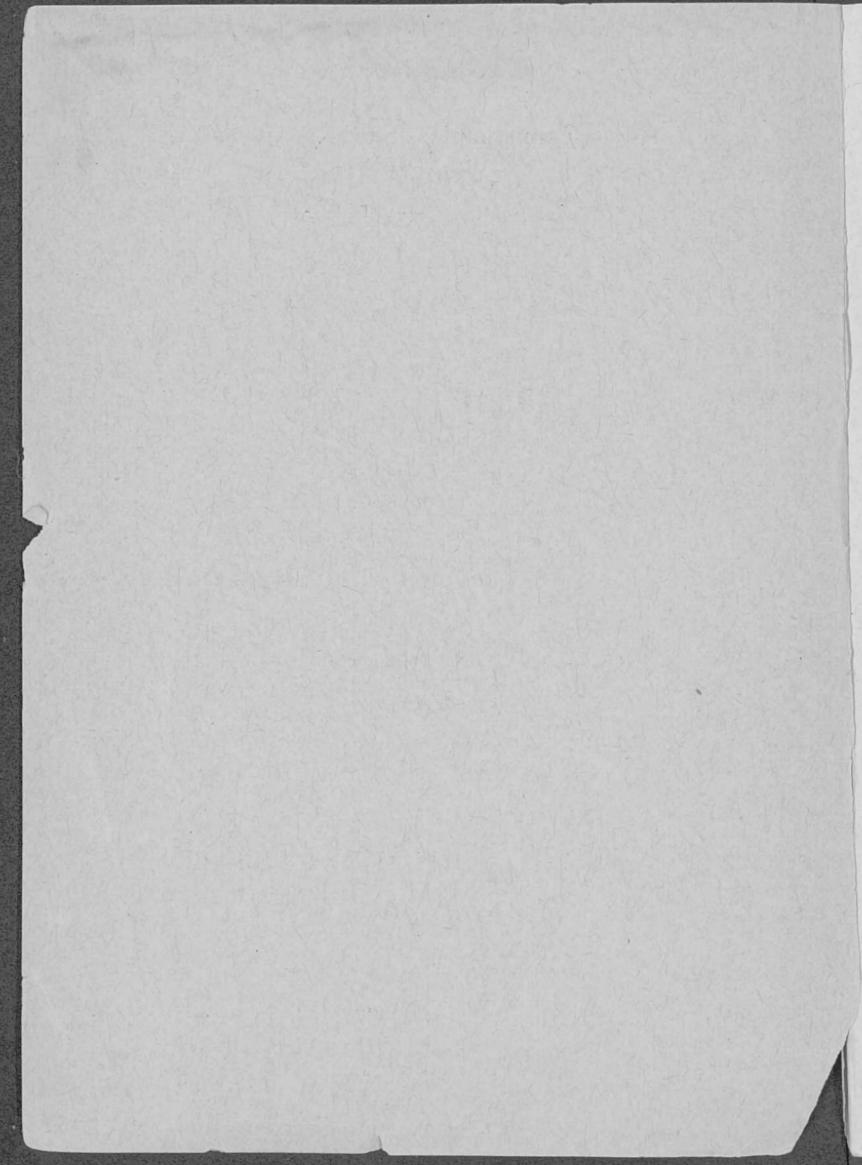
Kievrra

ja

Kievrab.



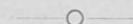
Hadde: 20 p.



Kievrra ja Kievrab.

Kuoratallam

Lūkk. 11: 21. 22 v: sani mielde.



Samas jorggali

A. H. *akkarainen*



Sortavala Evankeljumlaš Særvve.

Oulu prentitam særve viesost.

Kievrra ja Kievrab.

Ko værjoduvvum kievrra fakte sū ječas vie-
so, te orro tat, mi sūst læ, rafhest. Muttu ko sū
kievrab læ poattam, te vuotti son sū, valdda
ērit puok sū værjoid, maidi son torvastalai, ja
juogad sū sallaš. Lük. 11: 21, 22.

1. Hærra Jēsus læi vuöjetam olgus pærga-
laga ovta olbmust, ja tam sujast kævatedje vaša-
lažak tilalašvuoda puorrenæsek pilkkedam vāraš
sū cælkedenin, atte Son vuöjeti olgus pærgala-
gaid tai oaivamuža, Bēlsebul, pokte. Talle čajeta
Hærra, man heivvimættom taggarлагаš sujatallam
læi; tastko talle sātan valde godde čuožželifči je-
čas vuostai. Ibmel suormain, tat læ: Ibmel famoin
ja kievravuodain Son puoredi postatuvvuma. Ou-
das kuvlui tatoi Hærra čilggit tilalašvuodas sævd-
njadvuoda valde harrai værddadusain, mast son
cælkka pærgalaga kievrran, mutto ječas kievrabun.

2. Son celki: Ko værjoduvvum kievra fakte sū ječas vieso, te orro tat, mi sūst læ, rafhest. Kievrain oaivelda Hærra talle pærgalaga, tastko son læ kievrra ja famolaš pahavuoðastes. Passe čala halla sūst taggarlagaš vūgin, mi almota sū stuora fāmo. Nū namatuvvu son oudamærka titi: killjo ledjonen, kaikodædje kumpen, sævdnjadvuða raddijædjen, tām mailme ibmelen, kiellasa ačen, olmuškodden j. n. o. k. Oskolažaid neuvvujuvvu maidai karvodet Ibmel puok soatteværjoid, vai si matašedje vuostailastet vašalaža-kāvvelis fallitemid. Tastko — cækka apostal oudas kuvlui: — »mist i læk soatte oaže ja varai vuostai, mutto oaivamužai ja famoi vuostai, mailme hærrai vuostai, kuðek valdastallek tām mailme sævdnjadvuðast, pahavuða vuoiŋai vuostai alme vuolde« (Ef. 6: 11, 12). Tastkin fuobmašep sū læmen stuoresen ja famolažan, ko son læ obba olmuš-mailme vuollasis pidjam, mi tam sujast koččujuvvu maidai sū ruokton, sikke tastkin, ko aivistassi Son, kutte læi ælle Ibmal Pardne, sati sū vuoittet. Í engelke sattam tam tago ollašuttet, mutto oktonessi aidno riegadam Pardne.

3. Tast fuobmašep puok olmušnamain namatuvvum læmen pærgalaga valdest, ko Kristusa puok tago oaivvel læ čuolddet ja lonestet mīn

tast. 14:gad Salmast celkujuvvu maidai: »Hærra kæčai almest olbmui manaid, oaidnem vāras, ar-vedifčigo kuttege taihe ocaši Ibmela. Mutto si læk puokak ærranam ērit, ja puokak læk kælbotaemek; i læk oktage, kutte takka puore, i oktage«. Johanneskin cælkka: »obba mailbme orro paha sist« (1 Joh. 5: 19). Tam tuodašta maidai kuoratallam. Pærgalak čajeta fastes fāmos ja surgadlaš valdes oaivamuža ja vuolebuža, riggasa ja kæfhe, oappam ja oappamættom, mānača ja čurggisoivag vuorrasa harrai. Puokak læk »oažalažak, vuvddujuvvum suddo vulučen« (Rom. 7: 14), »jabniam padjeltuolbmami ja suddoi titi«, ja vadjolek »tām mailme vieggam mielde, aibmovalde oaivamuža kulolašvuodast, tam vuoiṇa mielde, kutte tāl tudjo æppe-osko mānain« (Ef. 2). »Tievva puok verrudaga, furrudaga, hilbbadvuoda, hanesvuoda, pahavuoda; tievva kađašvuoda, sorb-mima, pælko, pettusa, udnotesvuoda. Pælljesav-kastallek, sælgebældesardnok, Ibmel vašotædjek, hæppašædjek, čævlljajak, rampak, paha rađi pæsek, vanhemidasasek æppegulolažak, jallak, litto rikkok, rakismættomak, ārmotæmek« (Rom. 1: 29—31).

4. Nū surgadlaš tilest læk olbmuk luondostæsek. Pærgalak læ sīn salašenes rivvim. Si palvalek sū sieloidæsekuim ja rubmašidæ-

sekkuim. Si čokkajek mailme spidnesidain, kæč-čaladadedin taina kuomoin tuttadet hamuidæsek, maid tat matta sigjidi fällat. Jūgišvuoda, nuoske-vuoda ja navdašemi alttar alde oaffaruššek si rubmašidæsek ja siesoidæsek, taihi læk si hanes-vuoda, čævllaivuoda taihi æra sæmmalāgaš suddo værranusai kielaidi sorrum. Tat læk sæmما, jos si læk roavvasub taihl finasub lakin; si læk koittuge fænggijuvvum, ja pærgalak toalvvo sin ain oudebui agalaš kadotusa kuvlui. Pærgalaga surgadlaš valddai olbmui padjel nulla tatkın, atte son nū sevnjudatta sin **Čalmid**, atte si æi mate oaidnet tam varnotesvuoda ja kadutusa, maid si pæivve pæivest lakkane. Tam vuosta kaddek si puok tam paldast ječaidæsek læmen riggak, kæin læk valjogasat ja atte si læk vadjevuodast luovos. Si kaddek ječaidæsek læmen luovos; mutto jos si kærde moridek ja viggek pæssat hamoinæsek ja ha-loinæsek ērit, te fuobmašek si ječaidæsek læmen čadnujuvvum hirbmad karra lakkiguim. Talle ožzuk si tovdat, man aibas vædjemættom læk sū ječas famost raddit hamoides ja pæssat fangavuodastes.

5. Hirbmavaldin raðdi pærgalak olbmu sielo ja rubmaša. Son sevnjudatta sū jierme, man pokte sū jurddagak jorgidek tuššalašvūtti. Sū rubmaš lattok ferttijek palvalet pahavuoda,

nūgo Pāvvalkin cælkka: »Sin čodda læ ravas havdde; sin njuokčamidesekkuim si pettek; kærbmäši mirkko læ sin poksami vuolde. Sin njalbime læ tievva karrodusá ja paččavuoda. Sin juolgek læk happelak varaid kolgatet«. (Rom. 3: 13—15). I mate saniguim sardnot tam varnotesvuoda čiegħalvuoda, man sisu olmuš læ vuodjum suddo fillitusa pokte. Son læ šaddam kievras olbma kiedaidi, kutte adna sū oabmenes (Matt. 12: 29), maina son oažjo tatos mielde mænnodet. Tamtiti toalvo son sū nubbe suddost nubbai ja mađi kukkebuidi son toalvvo sū, tađe pahabun šadda sū tille.

Mutto, — pergalak i vela tuđa tasa, ko sūst læ olmuš kiedaines ja adna sū oabmenes — son palla maidai nistetämest maidege tām obmudagastes. Son koceta nū fuolalažat tām sallašes ja æra obmudagas, atte son »værjoduvvum fakte sū ječas vieso«. Jos son fuobmaša, atte kuttege aiggo sūst luoppat, te pāča son tallan suddo tollanjuolaid sū vaibmoi, ja kāvvelvuodaines ja vīsesvuodaines occa son alo olmušvaimo hædjovuodaid. Jos son fuobmaša, amas son vædjett toalvvot olbmu čævlaivuoda harje ala, te hoigada son sū æppedoiaivo mottai. Jos son i väje oalgotet olbmu suddoidi ja paha tābidi, te kiella son sū

kuðege oabmevanhurskesvuða fierbmai ja pætoláš vuoiŋalašvūtti. Jos son fuobmaš, atte olmuš algga sū pidjujuvvum kielaid fuobmašet, te kokčala son taid taihe pidja æra sadjai. Son læ pūrist vuogaiduvvam kavvelvūtti ja puoklāgaš hutkidi. Tam sujast koččo son paha navdašemid »vigetes havskodakkan«; hānesvuða koččo son »fuolalaš tallodoallamen«; čigŋatæme ja čævlais-tallama koččo son »čorgadvuottan ja njuolgad-vuottan«. Alo arveda son koččot fastes ašid čabba namaiguim. Amas olmuš eisige riebmat æppedet likkotęs tiles, kolleta son puok juogašlai vuoiŋalašvuodain. Sūst i læk mikkege tam vuostai, ko olmuš kaskatagai fidna kirkost, ko son fal i kula kulle peljideskuim. Son oažo ækkidažastkin fidnat, ko son fal takka tam taina jurddagin, atte son læ täl tævddam puok mi taidda kaibeduvvut hæjos ja vaillo olbmust.

Tam läkkai son puok pelin fakte olbmu, ja jos kievrab i lifči poattam, te lifči son agalažat ožžom oalgotuvvum omimes mænnodet aive sū tatos mielde. Olmuš i mate pæstet ječas, ovta uccan ko fangage, kæn kiedak ja juolgek læk čadnujuvvum. I, agalažat lifči son lappum manke pestujume toaivotaga, jos i son, kutte læ kievrab ko kievrra, lifči muittam sū ja tiktam ječas kierd-

dat tam varnotesvuoda, mi tam fastes vissui poat-temest ja vela æmbo tam isida vuostai toarromest čuovoi.

Almalaš Ače vaibmo luoddani vaibmu-ladisvuodast pærgalaga valddai šaddam olmuš-mānai kuvllui. Aidno-riegadam Pardne oaffarušai ječas mielastes tævddam vāras Ače tato tām harrai ja fangaidi taggo pokt rākadam vāras lonastusa ja pestujume. Ačče ja Pardne arvaleiga ovtamielalažat — maksus maid mavisipæstet lappum manadesga. Tāmkin pirra celkkujuvvu mīn tekstast: Ko sū kievrab læ poattam, te vuoitta son sū j. n. o. k.

6. Oudalko Pardne mati ollašuttet tago, maid Ače læi āsatam, te kalgai son lavkkit kievras olbma vissui, ja tat šaddai, ko son riegadi olmučen. Tam pirra cækka apostal: »Ko talle mānak læk servolažak ovta oažzai ja varaidi, te læ son maidai šaddam taidi servolažan; vai son jabmemin javkadifči tam, kæst læ jabmem valdde, tat læ, pærgalaga, ja lonestifči taidi puokaid, ku-dek jabmem palo titi ledje puok ællemaigesek karra palvalusa vuolde«. (Hebr. 2: 14, 15). Tam pirra celkkujuvvu maidai: »Kutte, vaiko son læi Ibmel hamest, i adnam salašen læt Ibmel läka-saš, mutto vuoledi ječas tam sist, kon son valdi

palvalædje hame padjelasas ja oudani olbmui lākasašvūtti«. (Fil. 2: 6, 7). Oažžom vāras palvalet olbmuid piettali son aldes puok tam kudne, mi sūst agalašvuodast læi Ače lutte.

Visut tidi son juo oudal, mi sudnji kalgai šaddat kievas olbma viesost. Son tidi, atte sū šušbmai kalgai čuggijuvvut, atte son ferttiši killat ja jabmet ja koittuge celki Son: »Kæča, mon poađam takkat tū tātod, o Ibmel«. Son oaffarūšai ječas obbanassi Ibmel. Son celki maidai: »Mū porramuš læ, atte mon tagam Sū tāto, kutte mū saddi, ja tævdam sū tago« (Joh. 4: 34). Son kalgai Ače tagoid tævddet, ja vuottelis lākkai son ollašubmai puvti tam tago. Son i vuoiqadam oudalko tām mailme oaivamuš læi tubmijuvvum (Joh. 16: 11).

7. Farga kievas olbma vissui lavkkim maŋnel oažoi Hærra Jēsus tovddat, atte »værjoduvvum« jorggali værjoides Sū vuostai; tastko sātan taidi jurdašet tam, atte læi poattemen okta, kutte tatuši sū faktijuvvum sallaša aldsesis rivvit. Loppadus kærmašoaive poattē cuvkijædje pirra læi juo 4,000 jage læmaš tovddujuvvum, ja ko Son læi poattam, te tovddujuvvui Sū lakka-orrom pærgalakki lossaden. Muttom tilalašvuodast čuorvoi son Jēusa lakka-orodedin alla jienain. »Mi mūst

læ tuina, Jēsus, tam alemus Ibmel Pardne? Mon rokkadalam tū, amad ton mū kivsedet». (Lük. 8: 28).

8. Ko son nabbo talle tiđi Jēsusa lët poat-tam tuššadet sū ja puok sævdnjadvuoda valde-godde, te iba läm imaš, jos son puok sū kiedas-tes orro værjoid jorggali sū vuostai. Tak værjok ledje suddo ja jabmem. Ko Hærra Jēsus riegadi mailbmai, te Sū oudald podiga nabbo talle oude-musta olbmui siste čiekkadædje suddo ja paha-vuotta. Son šaddai farga Herodes sorbmim-aiggomušai oabmen, tastko tām konagasast læi mielast čielgga vašše, poččavuotta ja sorbmim Jēsusa harrai, man sujast vanhemkuovtos kalgaiga muttom aige radjai pataret Jēsus-manain Egypteni. Ko Jēsus tastmaṇnel algi sū aidosaš toaimatusas, te falliti pærgalak farga kolmain tovddujuvvum kæččalusain sū, ponjai ja čiŋati Ibmel sanegin ja kæččali oažžot Jēsusa ærranet ērit osko ja kulo-lašvuoda kæinost. Tam čuovoi kæččalusraiddo, man algi obba sævdnjadasa fabmo, ja mi oidnu-juvvui sierra hāmi siste. Sātan kævati puorrenes puok olmuš-vaimost orro suddo, pahavuoda ja sævdnjadvuoda. Tam sujast podi son Jēsusa oudald pajimuš papai, farisealažai ja oažže-mie-lalaš olmušjoavko, joba mattajedjigin hāmest.

Mattajædje šaddai sū pætten, ja nubbe viggai hettit sū mannamest jabmemi, man sujast Jēsus fertti nannosi sardnot: »Mana mū oaino siste ērit, sātan; ton læk munji værranus, tastko ik jurdaš tam mi læ ibmelalaš, mutto tam mi læ olmušlaš« (Matt. 16: 23). Puok væjolaš hutkiguim falli vašalaš Hærra Jēusa vuostai, ja sū killadedin ruosa alde ledje pærgalaga kæčalusak stuoramusak. Mutto puok tak kæčalusak ja fallitæmek æi vædjum almake vuottet Hærra Jēusa. Jēsus i koassege addam pærgalakki tili, mutto pissovaš kulo-lašvuodain almalaš Ače tattoi jorggali son puok taid fallitemid ērit. Tam sujast cælkka son Pietari: »Imko mon kalga jukkat tam kæra, maid Ačče læ addam munji?« (Joh. 18: 11). Tastko Ačče læ kalle āsatam sudnji pavčaslaš kærmaš-oaive cuvkkim tago.

9. Jabmemkin, tām sū kiedaides šaddam pastelis værjo, kævati pærgalak Jēusa vuostai. Mutto tātkin værjo læi sū vuostai fāmotæbme. Hævvanæbme i vædjum sū fattit, ige jabmem toallat. Tam vuostai vuiti son pærgalaga, ja rivvi aldsesis jabmema ja tam valdegodde čoavddagid. Vuoitoin pajasčuožzeli son havdestes ja čajeti taggo pokte, atte jabmemest æi læm paddek sū harrai æige havdest smartek. Kievas olbma

viesost šaddam toarost podi tamtiti Hærra vuointiin erit ja časki aibas kievras olbma. Pærgalak læi rajakættess famoin viggam rađdit olbmuid, mutto Jūdā Ledjon vuiti sū. Oroi, nūgo Jēsus lifči šaddam hevvui; nū kadde ustebak ja vašalažak. Mutto ko usteb kuovtos Pæssaš-iđđedest podiga havde lusa, te podi sodno oudald alma-laš sadnedoalvvo taina puorastattemin: »Alle toai pala; i Son læk tāst, tastko son pajasčuožželi, nūgo son celki« (Matt. 28: 5, 6). Tām mavso-lažab vuoitto i læk koassege ædnam alde ožžjuvvum. I oktage vuoitto ædnam alde læk kai-bedam tivrasab oaffara ko tāt. Mutto tāst i šaddamke jerrujubmai ucceb ko tivras olmuš-sieloi pestujubme suddo, jabmem ja pærgalaga valde vuolde erit. Min puokai vaimok kalgašedje tuođai šaddat tevddujuvvut cælkemættom kitolaš-vuodain Hærra kuvlui, kutte kuoratallamættom rākisvuodast ja vaibmuladišvuodast lavkki kievras olbma vissui ja addi ječas mielastes puok tollan-njuolaidi, vai son væjaši sū vuoittet ja taggo pokt fangaidi agalaš pestujume rākadet. O, jurdaš ton, rakis siello, atte son kierdai puok tām tū titi, vai ton »vašalažaidad kiedast pestujuvvum Sū palotaga palvalifčik passevuodast ja ibmelpalolaš-vuodast sū oudast puok tū ællempeividat« (Lük.

1: 74, 75), ja vai ton agalažat lifčik tobbe, kost Sonkin læ. Ale vajaldatte maid engel celki: »All et pala«. Tastko jos Jēsus læ kærde vuottam kievras olbma, te tāt i væje min šat æmbo pisotet min tato vuostai valdes vuolde. I, talle mattep mi pæssat Ibmel mānai kudnalaš fridjavutti. Lekus Hærra tast agalažat maidnujuvvu!

10. Jēsus læ talle kievrabun mannam kievras olbma ruktui. Son læ tobbe tuodalažat toarrom, ja ožom jabmemes ja pajasčuožzelæmes siste kudnalaš vuoto. Min tekstast celkujuvvu, atte kievrab valdd a ērit soatteværjoid, maidi kievras olmai torvastalai ja juogad sū sallaš. Suddo ja jabmem lœva, nūgo mainašeimek, tak værjok, maidi pærgalak torvastalla. Tai værjoiguim son radđi sallašes. Tai værjoiguim lifči son agalašvuodastkin faktim fangaides, jos Jēsus i lifči poattam ja ollasi vuottam sū. Täm vuoto pokte læ pærgalak massam fāmo juokkehaža harrai, kutte i æktodatolažat sudnji adde ječas. Tastko masa tokki šat æmbo suddo værjo, ko mailme suddoi javk-kadædje ja puok værrivuodast puttestædje læ poattam? Taihi masa tokki æmbo jabmem værjo, tainago son, kutte læ agalaš ællem, jabmemi mirkko ja jabmem valdegoddai vaivve, læ

poattam? Iba pærgalak šat æmbo væje tai værjoiguim pisotet ovtagé sielo valdes vuolde sū ječas tāto vuostai. I, sū valdde læ tievvasi tuššaduvvum ja sū værjok læk aibas tokkimættomak hævatet ovtagé, kutte i tāto kullat sū jovkkui.

Tat, ko soames olbmuk læk suddo, jabmem ja pærgalaga valde vuolde, i poade tast, atte si ãi mate tast pæssat, mutto tast, atte si æktodatalažat addek ječaidæsek tām, radđimest liccujuvvum ja agalaš kađotussi tubmijuvvum, kongasa rađitusa vulučen. Tamtiti cækka Pāvalkin: »Epetko ti tiede, atte kæsa ti addebetet ječaidædek palvalædjén kulolašvütti, tam palvalædjek ti leket, kæn ti jægadepet, jogo suddo palvalædjek jabmemi, taihi kulolašvuodja palvalædjek vanhurskesvütti« (Rom. 6: 16). Jos nabbo talle kuttege tätto šaddat pestujuvvut ja audogassan, te pærgalak i mäte hettit tam šaddamest. I, son fertti tuttat tasa, atte sū værjok ãi væje eisige vahagattet sū, kutte læ jorgidam kievrab olbma torvvoi. Tamtiti viggagin son täl puok famoin, puok kāvvelvuodas ja visesvuodas vekin, jorggal et olbmu mielaid ērit Jēsusest. Puok ærrasi ožuk si jākket ja puok ærrasa sist vuoiqadet, ko si fal ãi osko Jēsusí æige vuoiqad sū siste.

Sū lakka orodedin læk puok pærgalaga værjok tokkimættomak, nū, pærgalak læ Jēsus oudast aibas værjotæbme.

11. Mutto jos vašalaš læ vaibbamættom jorggalet vaimoid ja mielaid Jēsusest ērit, te læ Jēsus vela æmbo vaibbamættom takkat vuitos tam tivras sellaši pūristsvdnadussan, maid pærgalak læ rivvim aldsesis. Tamiti celkujuvvu, atte Jēsus, ko son læ ollasi vuottam mailme raddijædje, juogad sū sellaš. Tasa mattep heivitet Hærra sanid profet pokte: »Vægalažagin fangak valddujuvvujek sūst ērit, ja valdalažagin salaš luovos luittujuvvu, ja mon kalgam riddalet tū riddaledjiguim, ja tū mānaidad luoitam mon luovos« (Jes. 49: 25). Tat kievras olbma sellaša juogadæbme læ jakke čuottas pisotuvvum, ja tāmkin pæivve vela nū takkujuvvu. Tat šadda aives-tes evankeljum kulatæme pokte, nūgo apostalkin cælkka: »Kutte puvti ællem ja jabmemættomvuoda čuovggasi evankeljum pokte«. (2 Tim. 1: 10). Tastko evangelijs pokte ožzuk suddolažak tieđo Jēsusest ja tain pūristsvdniduvvum tagoin, maid son, jabmemestes ja pajasčuožzelæmestes læ sud-dolažai pestujubmen kievras olbma kiedain ērit, takkam, nū atte son, »kutte osko sudnji, i kalga lapput, mutto oažzot agalaš ællem«. Evankeljum

pokte ožžuk suddolažak tiettet, atte fangak mattek šaddat pestujuvvut, čuovgatæmek oiaidnet ja jorralam olbmuk čuožželet, jos si puok heđinæsek jorgidek Jēsus lusa, kutte sikke tātto ja vædja væketet puok värnotesvuodast ja ātastusast ērit. Jos suddo noadđe sin tædda, te čajeta evangeljum sin Jēsus, kutte matta ēritvalddet suddo ja suddolažaid vanhurskasstattet. Vaiko suddok lifči ædnagak ja hirbmatak, »varraruškadak«, te koččo evankeljum almaken suddolažaid poattet, ko Jēsus matta stuoramuskīn suddolažaid pæstet. Puok »losidattjuvvumid ja parggid« pivdda son poattet lusas, vai si ožušedje vuoiŋadusa sieloidasasek. Juokkehaža, vanhurskesvuoda koikkaluvve olbmu, pivdda son poattet lusas ja valddet ællem čace ansaškættai. Son i mainaš ovfage sierra, mutto son cælkka: Kiikkenes, kutte tātto.

12. Kostikkenes tāt evangeljum Jēsusest sardneduvvu, tobbe læ tast pūristsivdneduvvum tudjom. Tastko tobbe nisteta pærgalak sallašid, maid son læ vuoit tam, nubbe nubbe maŋnel. Tobbe algga Hærra juogadet pærgalaga sallaša. Ko Piettar vuostas Helludakpæive læi sardnedæmen jabmam ja pajasčuožzelam Pæstest, te killai pærgalaga valde godde mælgad stuora hævo, tastko kolbma tuhat sielo šadde osko pokte Jēsusi

ratkujuvvum sævdnjadvuoda valdest ērit. Tuodai
 matta tāt evangeljum oidnujuvvut halben ja tokki-
 mættomen, mutto tainago tat nævvu suddolažaid,
 lappum suddolažaid jorgidet Jēsus, kutte matta
 suddost, jabmemest ja pærgalagast ollasi pæstet,
 te læ tast ibmelalaš ja almalaš fābmo. Jos maina
 kæinoin ikkenes viggatuvvuši puoredet olbmuid
 ja jogo finasub taihe roavvasub paddin ērit sín
 pæstet, te fuobmašuvvuši almaken vimag, atte
 puok æra kæinok, ærrebgó evangeljum Jēsusest
 Kristusest, suddolažai Pæstest, læk kælbomætto-
 mak. Mandtiti læ aše luonddo taggar? Tamtit
 ko evangeljum pukta tieđo aivestes ovta perso-
 nast, kutte vædja ja tātto ollasi pæstet suddo-
 lažaid. Jos suddolažak nevvujuvvujek æra kuov-
 lost occat væke, te fuobmašek si farga ješaidæ-
 sek lamen pætatallam. Nævvot suddolažaid luot-
 tet sin ječaidæsek fabmoi læ mælgad sæmma,
 ko jos hævvanædje nevvujuvvuši toppit sū ječas
 kitti. Taina vekin son vujoši kalle podnai.
 Muttu palkestba ton sudnji sū kuodde fielo, te
 son læ farga pestujuvvum. Luottem masage, le-
 kus tat masa ikkenes, i læk mavsolaš, mutto tat
 læ mavsolaš, atte mi luottep taggaražži, kæst læ
 fabmo ja valdde væketet. Olmušjoavkko
 vadjola čađa aige, kuđek oskeldek ja luttek ječai-

dæsek navcaidi, jierbmai ja hutkaivütti, puore tagoidasasek ja puore vaimoidasasek, kirkost ja ækkidažast ællemasæsek; mutto tāt puok i mate sīn suddo, jabmem ja pærgalaga valdest pæstet. Í, tasa læ sīn luottemoabme mendo fāmotæbme. Okta aidno vædja tām toaimatet, ja Sū namma læ Jēsus Kristus. Jos olmuš luotta manke æra ala, te son tuodai kalle hævvana. Mutto jos son læ vaimostes luottam Jēsusi, te son šadda tuodai audogassan. Aito sūst tuodasta evankeljum. Tām evankeljum pokt puktujuvvu ællem ja nokkāmættom mænno čuovggaši puok olbmui oudi, aito tam pokt, ko tat sardno Jēsusest, kutte adda aga-laš ællem suddolažaidi.

13. Ædnag ædnamin sardneduvvujek jagest jakkai čabba ja korggis ašek, mutto i sardneduvvu evankeljum Jēsusest ige nevvujuvvu suddolažaid suddoidæsekkuim poattet Sū lusa. Jos muttomin tām aššai kuoskatuvvu, te šadda tat nū ædnag mokkatallamiguim, atte vārnotes suddolaš i tuodai tuosta oskot, atte son oažžo puok vārnotesvuodaines poattet Jēsus lusa. Tam sujast suddolažakke æi oažžo ællema Ibmel Parne osko siste, mutto vuoiŋalaš jabmem rāddi puok sardnedæme paldast. Tobbe i mikkege pærgalaga sallašid juogaduvvu. Mutto jos tuodalaš

evankeljum almotuvvu, mi oudal puok pukta sud-dolažaidi tam suotas saga, atte Jēsus læ poattam mailbmai pæstet sín, atte son tām oaivvel vāras læ mannam kievras olbma ruktui ja vuoittam sū, atte son tāl mätta ollasi pæstet jeskuðege hæde sist sū lusa jorgidam olbmu ja atte son takka tam ruðataga ja haddetaga, te tām sarnest šadda ællem ja likkatus. Nubbe siello nubbe maṇŋel rottašuvvu tego tolast ērit. Lappum pärnek ja nieidak alggek tām mailme spidnesidain maccat ruoktot Ače vissui. Vuoiqalaš tafhost čuovgatæmek ribmek oaidnet, skirmak vazzet, suddo spit-talin nuoskoduvvumak puttestuvvujek, paeljetæmek ribmek kullat Ibmel Parne jiena ja vuoiqalažat jabmek pajasčuožzelek jambemsajinæsek. Oudal kullamættom jubmam šadda jābma tavti kaskast ja čielggaset fuobmašuvvu, atte Hærra aito tāl juogada kievras olbma sallaša. Kæča, taggar tudjom poatta evankeljum sardnidæmest. Tām pürist-sivdneduvvum evankeljum pokt læ Hærra juogadam pægalaga sallaš ja nū takka son maidai oudas kuvlui. Tuodai kalggap mi vaimostæmek kittet Hærra tast, ko mi ællep taggar aigest, koas tāt salaš taidda šaddat, evankeljum valjogas sard-nedæme pokt, viddasæbbut ko oudal juogaduvvut. Tavven, madden, nuorttan ja viesterest moridek

olbmuk suddo nakkarin ja alggek ællet Hærra særvest, ja tāt ašše tævdda juokkehaža, kutte ješ læ ožžom muosatet evankeljum njalgisvuoda, avoin ja ramadusain. Nū, »Ibmeli lekus kitto, kutte læ addam migjidi vuoto mīn Hærramek Jēsus Kristus pokte!«

14. Mutto ko Hærra aito evankeljum almotusa pokte juogada kievras olbma sallaša, te adna son tām evankeljum almotusa oudal puok mav-solažan. Tām aše tātoi son maidai, ko son ærrani mattajedjides lutte ērit, sierra pidjat sīn vaimoidi, atte si kalgge namalassi algededin Jērusalem rajest sardnedet evankeljuma. Son nævoi maidai mattajedjides rokkadallat Ibmelest evankeljum parggid, cælkededin: »Ællo læ calle stuores, mutto parggek læk harvak; rokkadallet tam-titi ælo Hærra, vai son saddiši parggid ællosis.« (Matt. 9: 37, 38). Sæmma läkkai oažžop migin rokkadallat Hærra, vai son saddiši sū evankeljum sagas palggaidi ja kæinoidi ja almotifči olbmuidi armos kuoratallamættom riggodagaid. »Tastko mō mattek si oskot sardnedædjetaga?« Made æmbo evankeljum Vuoiňast ja tuottavuoðast oudan puktujuvvu, taðe æmbo kalgga Ibmél valde-godde lassanet; nubbe kalgga nubbe maŋnel luoppat pærgalagast ja særvat tam jovkkui, kutte

juo læ rievtes audogasvuoda Raddijædje, Jēsus Kristus pirra čoagganam. Hærra tätto oažtot puok mānaides tām pūristsivdneduvvum fidnoi. Vaiko ton ik lifčige sane rievtes oaivelest koččujuvvum sardnedædjen, te matak ton almake Jēsus tuodalaš tovdastusa pokt læt pællilažžasad, mānaidasad ja tū pirra orro olbmudi pūristsivdnadussan ja puorren, man pokte sī mattek poattet tuottavuoda tovddoi. Sæmma läkkai matak ton maidai tai navcaiguim, maid Ibmel læ tudnji ad-dam, væketet pargo pakeni kaskast, man pokt evankeljum almotædjek mattek lassanet sikke ačeædnamest ja paken mailmest. Vui, ale rogga addaldagad ja navcaidad ædnami, mutto parga, ko vela læ pæivve. Hærra tatto oažtot tū vækad, tastko son juogada aito tāl kievras olbma sallaša. Ikko tato tagod, rudaidad, kiedaidad ja julgidad addet sū palvalussi? Tat lifči arbmo tudnji.

15. Kost evankeljum Vuoiqast ja famost viddeduvvu, tobbe likkadiškoatta sātan tallanaga ja pajaspokta hirbmis stoago ja šlama, tastko son fuobmaša, atte son læ masa nistetämen obmu-dagas ja ælos; ja aito tast mattep mi visut fuobmašet, atte sū salaš juogaduvvu. Ko Hærra Jēsus vadjoli tabe ædnam alde almodedin valdegodde evankeljuma ja pæstededin nubbe nubbe maŋnel

pærgalaga valdest, te tajoi pærgalak ja viggai puok væjolaš vūgin sū vuostailastet. Ko apostalak vulgge sardnedet ja koččot suddolažaid Labba hæjaidi, te tajoi pærgalak sinkin vuostai ja pijati sín sū miedes kočostagaides pokt fanga-vütti ja jabmemi, vaiko sín aidno rikkom læi tam saga almotæbme, atte suddolažak æi tärbaš jabmet, mutto vai si ožžuk ællet. Nu læ læmaš puok aigi.

Ko evankeljum almotuvvu, te šadda farga rafhetesvuotta, ja pærgalak sarnota ješkudege, kutte læ vela sū valdest, evankeljum ja tam almotedji vuostai, ja te šadda toarradallujume riddo. Puok tām paldast læ evankeljum man suottasæmus sākka, mi puok stuoramus suddulažaidi fälla aivestes pestujume ja audogasuoda. Olmuš mantaši kaddet, atte taggar Hærra sadne šaddadifči aivestes ilo ja avo; mutto pærgalak tietta valdes farga læt nokkamen, jos fal sielok alggek kuldal-let evankeljuma ja jorgedet Jēsus lusa, ja aito tam sujast vigga son puok vūgin hettit evankel-jum tiedetäeme ja tam viddededjid ja ustebid æppegudnijattet. Aliop mi tamtiti pala ja šadda æppedoivvui, ko minkin aige tat šadda, mutto fuobmašekop aivestes, atte Hærra aito talle juogada sātan sallaša, ja atte sū šiljost tamtiti læ

taggar šlabma. Sū tadjom læ aivestes tuodaštus tast, atte Jēsus læ lakka. Ko Hærra kærde lavkki Kapernaum synagoga sisa, te læi tast muttom olmuš, kæn postati puttesmættom vuoinqā, kutte čuorvoi alla jienain ja celki: »Vui, mi mist læ tuina takkamuššan, Jēsus Nasarealaš? Pottikko ton min hævatet? Mon tovdam tū, ki ton læk, Ibmel Passe«. (Luk. 4: 33, 34). Sæmما lakkai tadjo pærgalak vela tāmkin pæive, ko evankeljum Kristusest Vuoinqā fāmoin almotuvvu, tastko son tietta, atte kost evankeljum vaimo oskoin vuostai-valddujuvvu, tast læ son vuittujuvvum ja sū værjok læk tokkimættomak.

16. O, pissop mi nanosen, vaiko vašalaš man ollo tajuši Hærra ja sū vuiddujuvvuma vuostai! Nūgo Hærra vuiti tām mailme radđijædje, te sæmما lakkai mīgin, kuđek læp šaddam ser-volažjan Sūst, vuoittep sū namast. »Mon væjam puok Kristus siste, kutte takka mū kievrran«, cækka apostal. (Fil. 4: 13). Sæmما apostal cækka maidai: »Ibmeli lekus kitto, kutte læ ad-dam mijidi vuoto min Hærramek Jēsus Kristus pokte!« (1 Kor. 15: 57). Johanneskin mati cækket: »Tat, mi læ vuottam mailme, læ min osko« (1 Joh. 5: 4). I oktage almug læ kievrab ko sī, kuđek læk ælle oktavuođast kærbmaš cuvkkijedjin,

Jēsusin Kristusin. Í manke valdegoddest læ nannosabbo vuodđo, ko tast, mén konagas son læ. Tuodai læ sātan puok visesvuodas ja kavvelvuodas vekin viggam sadjujuvvum værjoiguim tām albmuga ja valdegodde tuššadet, mutto tuššas. Tat læ ožzom nubbe vuoto nubbe maŋnel, man pokt læ šaddam almostuvvut, atte rievtes Ibmel assa Šionest. Ucca, kilvotalle jovkkosis læ Hærra maidai cælkam: »Ale pala, ton ucca æloš, tastkotin Aččasædek læ havske addet tigjidi valdegodde« (Luk. 12: 32). Sæmma lākkai cælkka Hærra moraštædje mattajedjidasas: »Leket torvolazak, mon læm vuottam mailme«. (Joh. 16: 33). Olmuš i mate saniguim sardnot, man cælkke-mættom stuora arbmo læ kilvotallat tām kievrab olbma paldast, juokke pæive ja poddo læt sū varjalusast ja tiettet, amas suddo, jabmem, pærgalak amaske mailbme oažšot min vuottet, jos mi pissop sū særvevuodast!

17. Mutto ko mist læ Jēsusest sævdnajad-vuoda fāmoi vuoitte, ja ko son talle læ aito tat, kutte ollasi matta pæstet sín, kuđek sū pokte tat-tuk poattet Ibmel lusa, te allop mīge, i oktage sieloi pestujume ala pargge, vaiba nævvomest olbuid Kristus lusa jorgidet. Muittalekop ain oddasist, amas æra namma læt olbuidi addu-

juvvum, man sist si šaddek audogassan, ko Jēsus Kristus, Nasarealaža namma; atte son læ aidno vuodđo, maid Ibmel læ pidjam suddolažai pestujbmen; atte son læ kæidno, tuottavuotta ja ællem, ja atte i kuttege poade Ače Iusa, ærrebgó sū pokte. Šaddop mi tuoggar Ibmel suorbman, kuđek suddolažaidi čajetek mailme suddoid ērit-valdde Ibmel Labba; adnop, vai si tivtašedje pæstet ječaidæsek sātan fastes hirbmovalde vuolde ērit. Ja Ibmel armo pokte kalgga suddolaš kuoimes maļņel moridet ja algget ællet. Kuoibme kuoimes maļņel kalgga jorgidet kievra lutte ērit kievrab lusa, ja šaddat suddo ja sātan valdest pestujuvvut. Maļņemusta kalgga stuora, pestujuvvum suddolažai joavkko čuožžot Labba čokkamsaje oudast ja agalažat lavlot sū kito, kutte sin varaines sātan valdest lonesti ja toalvoi sin ruoktot Ibmel lusa. Mutto tassačigo tat šadda, tattop mi vaimostæmek ovta særvest lavlot Luther tovdos salma:

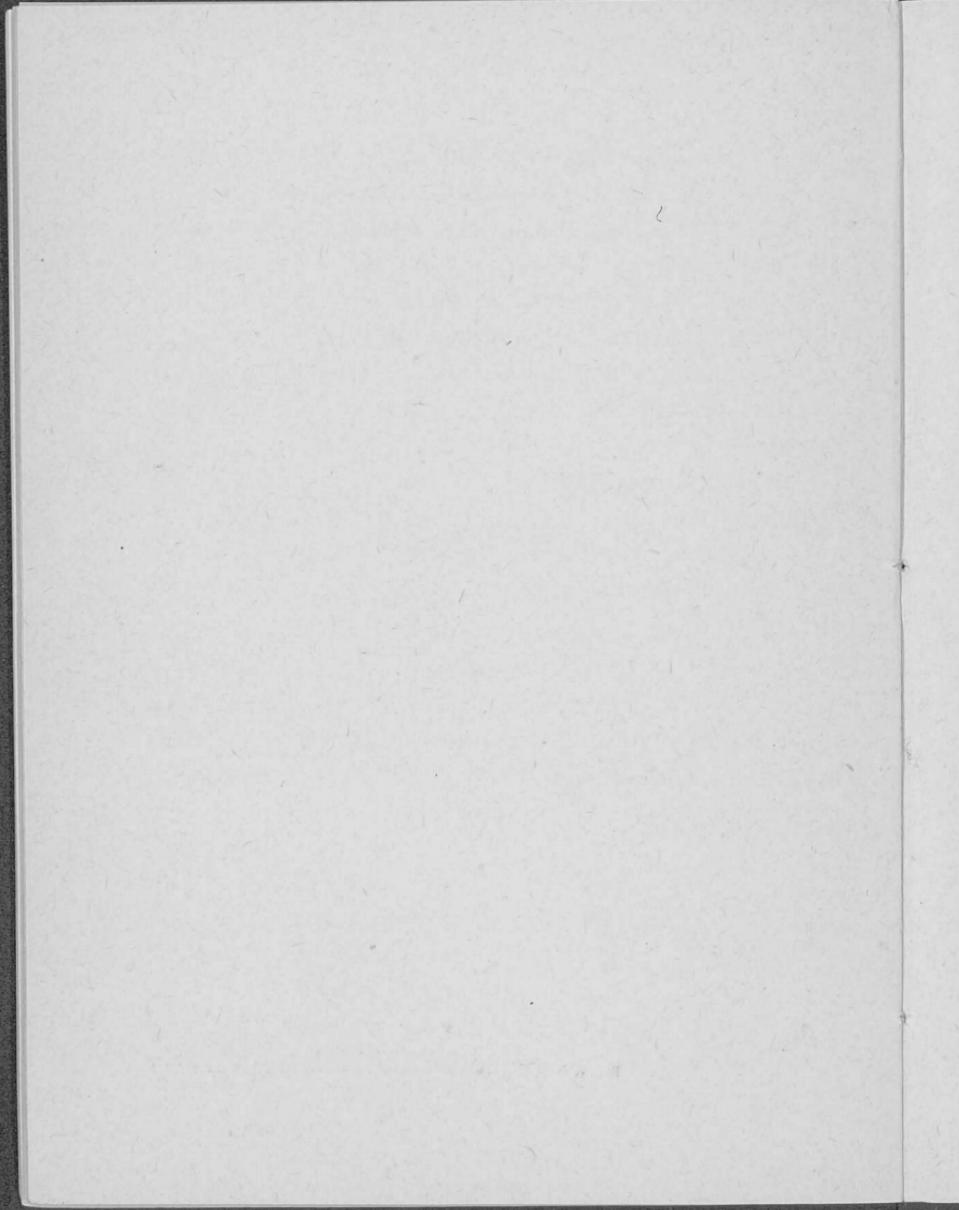
Jos mailbme lifči tievva
Sævdnjadvuoda engelin,
Kuđek tātuši min njiellat,
Te æi si vuoite min;
Aive tuššas moarestes

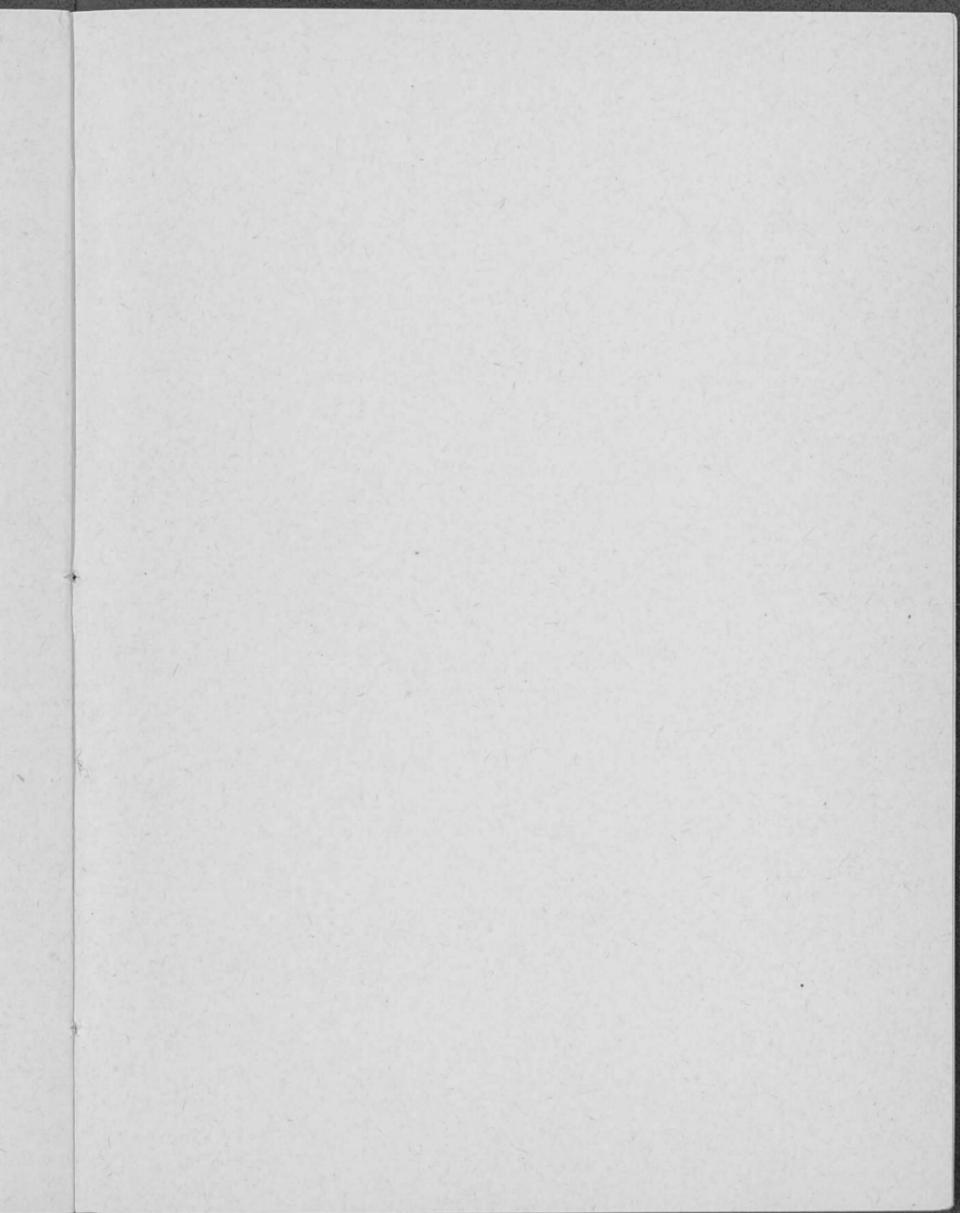
Sātan kalle læ vašestes;
Son læ tāl juo tuomos ožžom;
Okta sadne læ tam tudjom.

Nū, Hærra olgiš kietta oažžo vuito.

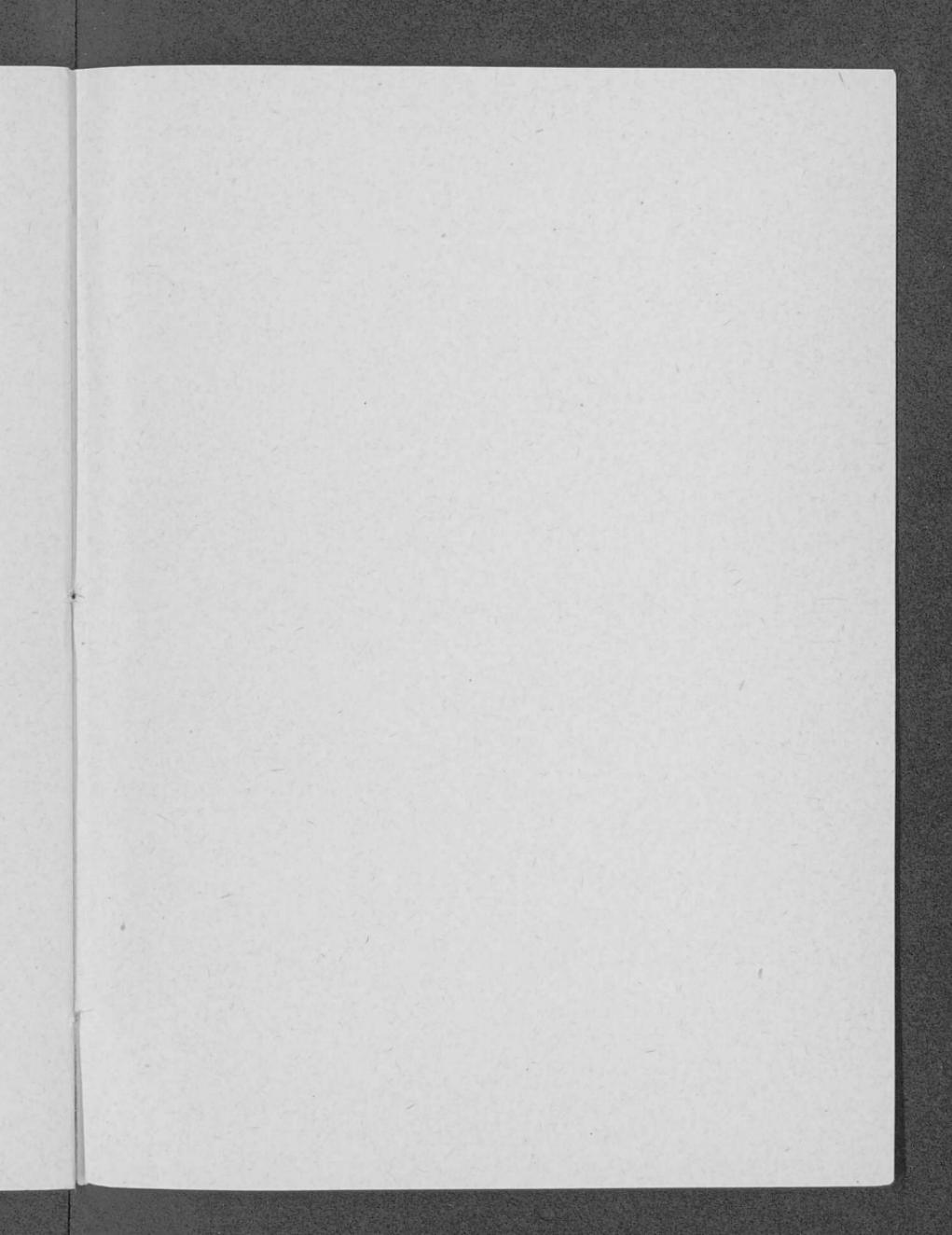
Amen.

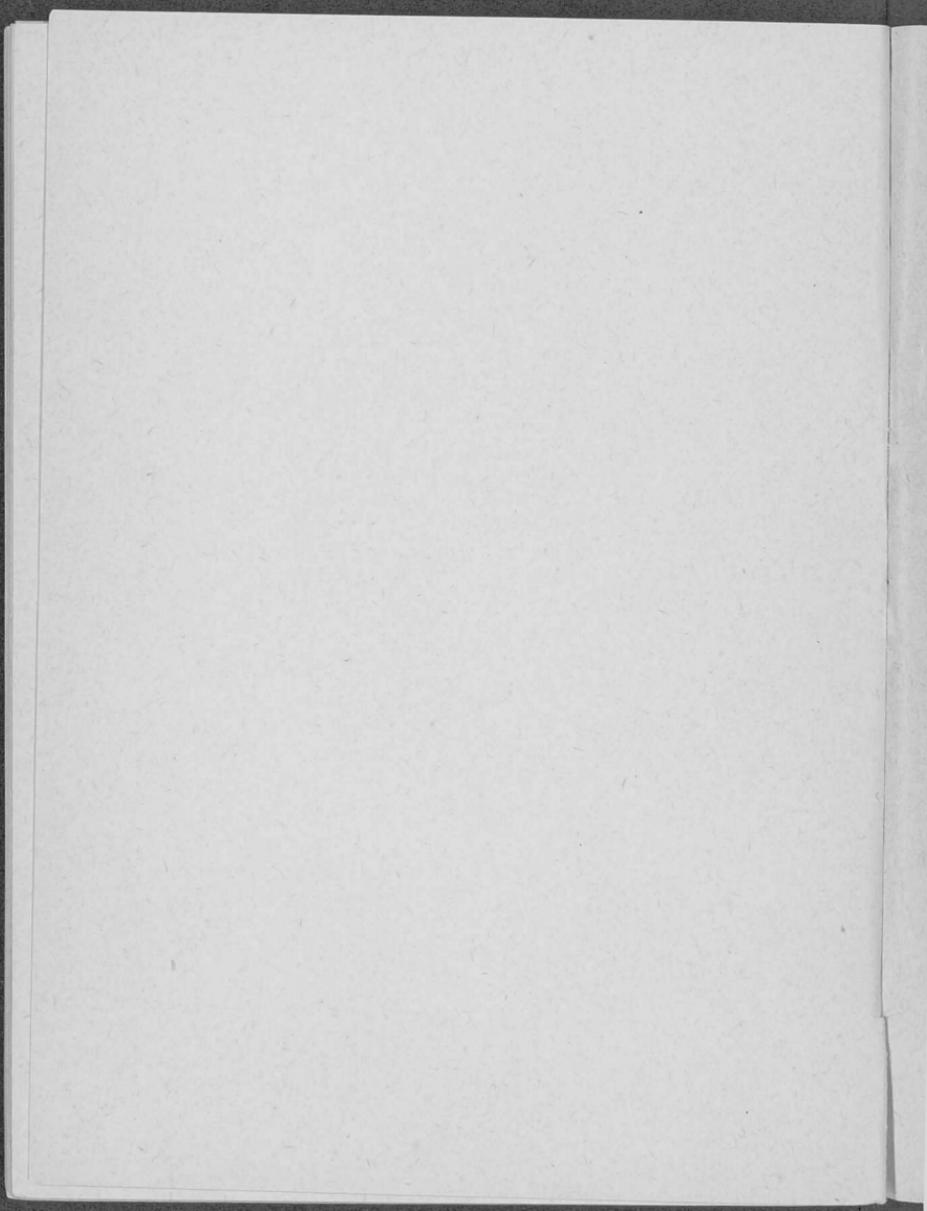












Lapponica 491

